

AMERIKANSKI SLOVENE

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI

Geslo: Za vero in narod — za pravico in resnico — od boja do smagele.

GLASILO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU; S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGI; ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO, IN SLOVENSKE ŽENSKÉ ZVEZE V Z EDINJENIH DRŽAVAH.

(Official Organ of four Slovenian Organizations)

NAJSTAREJŠI
IN NAJBOLJ
PRILJUBLJEN
SLOVENSKI
LIST V
DRUŽENIH
DRŽAVAH
AMERIŠKIH.

SEPTEMBER
16 S. K. v. Kornelij
17 O. R. sv. Franc.
18 P. K. v. Jozet K.
19 S. K. v. Januarij
20 N. 16. poknik.
21 P. Matevž
22 T. Tomáš Vil.
23 S. Tekla
24 O. Mat. B. Usmil.
25 P. Kleofa
26 S. Ciprijan in Just.
27 N. 17. poknik.
28 P. Venceslav
29 T. Mišel
30 S. Jeronij

ŠTEV. (NO.) 189. CHICAGO, ILL., ČETRTEK, 24. SEPTEMBRA — THURSDAY, SEPTEMBER 24, 1936 LETNIK (VOL.) XLV

Evropska zmeda se ostri - Zanimiva izjava za Roosevelta

Abesinija se odločno postavila za svoje pravice in zahteva sedež v Ligi narodov. — Francija in Anglija bi jo rade izbrisale, toda male države protestirajo proti taki krivici. — Ta zadeva znatno poostrila razdvoj Evrope.

Zeneva. Švica. — Namen zborovanja Lige narodov, kakor tudi namen Lige same, je, da se poglobijo prijateljski odnosi med državami in da se obvaruje mir. Kakor navadno prejšnja zborovanja, dosega tudi sedanje ravno nasprotni učinek, namreč, da so vraštvo in razdor med narodi še bolj poglobljena. Vzrok je vedno isti: Zagrizena sebičnost, ki vidi samo svoje lastne koristi in skuša izrabiti drugega.

Abesinija, o kateri se je že smatralo, da je sploh več ni, se je pokazala zdaj, da še prav krepko živi, in kot taka dela velikim glavam v Ligi neprijetne preglavice. Anglija in Francija, ki se vedno bolj klanjate Mussoliniju, oziroma njegovi močni armadi, bi najraje zbrisale Abesinijo z zemljevida, kakor je to Italija že storila. Na ta način bi Abesinija več ne obstojala in torej bi se tudi ne smela več pokazati med druge narode. Toda Abesinija se je nenadno pokazala in zdaj zahteva, da se ji v Ligi narodov priznajo enake pravice kakor drugim državam. To je po mnenju Italije, Francije in Anglije naravnost predrznost in na vse kriplje si prizadevajo, da bi tega "mrtveca" izključile od zasedanja.

Niso pa takega mnenja male države, kajti vedo, ako se danes na ta način obračuna z Abesinijo, utegne enaka usoda zadeti jutri eno od njih, da bodo namreč pogoltnjene od kake velike države. Zagnale so zato v Ligi krik proti temu postopanju in njih sloga v tem oziru je taka, da ste morali Francija in Anglija vsaj začasno utihniti.

Delegat Abesinije se obtožuje, da nimajo pravilnih poverilnic od svoje vlade, oziroma, bolje rečeno, da njih vlade sploh ni, češ, glavno mesto Addis Ababa ima zasedeno Italija. Abesinska delegacija pa je proti temu predložila Liginemu odboru za poverilnice dva dokumenta. V njih se povdarja, da Italija niti zdaleka toliko Abesinije zaseda, kakor zatrjuje Rim, in njena okupacija je tudi veliko manj uspešna, kakor govore trditve Italije same. Nasprotno pa še vedno obstoja abesinska vlada, in sicer v mestu Gore, in ima pod svojim območjem znatno večje ozemlje kakor pa si upa Italija priznati. In ta vlada v Gore je še vedno zvesta cesarju Selassie, četudi ni mogla z njim priti v stik, ker so angleške oblasti prestregle pisma, ki mu jih je vlada pisala.

Ta zadeva povzroča resno nevarnost za obstoj Lige same, kakor tudi za evropsko ravnotežje v splošnem. Italija nam-

GOVORICE O HITLERJU

Baje namerava odstopiti od državnega kanclerstva. — Berlin, Nemčija. — Govornice, ki so sicer nepotrjene, toda prihajajo iz dokaj zanesljivih virov, vedo povedati, da se Hitler pripravlja, da bo odstopil od svojega mesta kot vladni kancler in bo obdržal le še naslov "voditelja" (Führer.) Kanclersko službo bi pa nasprotno dobil general Goering. Ako bo v resnici prišlo do te izpremembe, potem bo imela Nemčija posebne vrste vladno obliko: Hitler bo nekak "višji nevidni glas", katerega ukaze bo Goering izvrševal.

MOŽ ZAHTEVA ALIMONIJE OD ŽENSKÉ

Chicago, Ill. — Na podlagi razporeka zakona, ki govori o razporokah in ločenem gospodinjstvu, je pretekli ponedeljek vložil John J. Finlay, 2150 Lincoln Park West, tožbo proti svoji ženi, da prispeva gmotno k vzdrževanju njune šestletne hčere. Mož je že prej vložil tožbo za ločeno gospodinjstvo, češ, da ga je žena zapustila. Zdaj, pravi mož, je žena v New Yorku in ima dobro plačano službo ter zato zahteva, da mora od svoje strani skrbeti za otroka.

75 Odstotkov Špancev za vlado

Chicago, Ill. — Pri nekem zborovanju se je izrazil pretekli ponedeljek L. Perez, ki ima v oskrbi tukajšnji španski konzulat, da je najmanj 75 odstotkov vsega španskega prebivalstva na strani vlade, in da bodo ljudje raje žrtvovali svoje življenje, kakor pa dovoliti, da bi uporniki zmagali v sedanji vojni. Povdaril je tudi prepričanje, da bo končna zmaga na strani vlade, ne glede na to, če se tudi upornikom posreči, da zavzamejo Madrid.

ZAHTEVA IZPREMEMBO USTAVE

New York, N. Y. — Ob neki konvenciji pretekli ponedeljek je župan La Guardia izrazil potrebo, da se izpremeni ustava Zed. držav, da bo odgovarjala sedanjim časom, ko so postale države med seboj tesno spojene in odvisne druga od druge.

KRIŽEM SVETA

— Zeneva, Švica. — Tukajšnji portugalski poslanik je pretekli ponedeljek podal izjavo, v kateri trdi, da bi zmaga vladnih čet v Španiji pomenila vojno za Portugalsko. Obenem se je tudi izrazil, da se Portugalska ne smešava v notranje zadeve Španije. — Vladivostok, Rusija. — Ob tukajšnjem pristanišču je sovjetska vlada koncentrirala večje število podmornikov, ki jih drži popolnoma tajno. Ugotavlja se, da se hoče s tem pripraviti proti morebitnemu napadu od strani Japonske. — Stokholm, Švedska. — Min. predsednik Švedske, A. Pehrson, je resigniral to sredo s svojo vlado. Preteklo nedeljo so bile namreč volitve v parlament, pri katerih je propadla njegova stranka in je odnesla večino socijalno demokratska stranka.

SREČA JE OPOTEČA

Hollywood, Cal. — Pred nekaj leti je bila Elinor Fair slavna filmska igralka, ki je na teden zaslužila \$2500. Danes je tako revna, da je pretekli ponedeljek bila na tem, da jo vržejo iz njenega skromnega stanovanja, v katerem je živela s svojo materjo, ker ni mogla plačati najemnine. Eden filmov, v katerih je dosegla velik uspeh, je bil "The Volga Boatman." Zaradi razočaranja, ki jih je doživela v svojem zakonu, je pričelo ženski zdravje pešati, da se je morala odpovedati nadaljnemu igranju, na kar se je tudi njeno premoženje polagoma izsušilo.

IZJAVA PROFESORJA

Univerzitetni profesor povedal, zakaj je proti Landonu in za Roosevelta.

Chicago, Ill. — Zadnje tedne se je vršil kontest v tem, kdo bo dal najboljši odgovor na vprašanje "Zakaj sem za Roosevelta." Kot končni sodnik v tem kontestu je bil imenovan prof. T. V. Smith s čicaške univerze. Na tisoče pisem je prejel, toda spisal je pa tudi sam svoje pismo, ki pa seveda ni bilo upoštevano za nagrade. Brez dvoma je bilo njegovo pismo najbolj zanimivo. V njem pravi (v izbrskih):

"Sem proti temu kansaškemu Hooverju, ki je izenačil proračun s federalnim denarjem, in katerega platforma, kar je ni ukradel od Roosevelta, skriva staro gardo, ki bo kaj kmalu vzela "za rajd" Landonove mladiče. Sem proti temu, da bi se povrnili Hardingovi morskim roparji, in Coolidgejevi bankirji in brokerji, ki se zabavajo s svojimi konji in golfom. Sem proti Landonovim govorom za velike korporacije; proti njih kričanju, da se jim krajšajo pravice, kadar se jih prisili, da se vsaj napol dostojno obnašajo; proti tej tolpi veljakov in oblastnikov, ki teptajo po nas navadnih ljudeh; proti temu, da spravljajo v sramo to deželo, samo, da sami sebe debele. Zato sem za Roosevelta."

WAUKEGAN SE RAVNA PO CHICAGI

Waukegan, Ill. — Tukajšnji mestni svet je odločil, da se bo poletni čas, ki bi se imel končati to nedeljo, podaljšal do 8. novembra. Pri volitvah 3. novembra bo namreč Chicago odločila, ali obdrži vzhodni čas, ali se vrne k centralnemu, in Waukegan se bo ravnal po tem, kakor bo Chicago glasovala.

Iz Jugoslavije.

V Košci pri Litiji so fantje pobili na tla starega gostilničarja Brezovarja, ko je ta hotel braniti svojo hčer. — V Mostah je vlak vrgel s kolesa trgovskega potnika. — Smrtna kosa. — Nesreče in novice.

Žrtev gostilniškega pretepa
Litija, 31. avg. — V stari Brezovarjevi gostilni se je večeraj popoldne primeril tragičen dogodek, ki je zbudil veliko ogorčenje prebivalstva. Fantje so se zbrali k pijači in po stari navadi so se seveda sprli in se začeli neusmiljeno pretepati. Prva jih je mirila gostilničarka Marija Lebnova. Ko pa so hoteli tudi njo napasti je vmes posegel njen oče 69 letni Karel Brezovar. Odločno je nastopil proti glavnemu divjaku nekemu 26 letnemu Antonu Dolancu iz Krajev nad Košco.

Tedaj ga je divjak neusmiljeno udaril po glavi, da se je Brezovar zrušil na mestu, nato je pa podivjanec še nekaj časa klečal na starem možu in ga tolkel, dokler stari Brezovar ni izdihnil. Nato se je pognal divjak iz hiše in zbežal v hribe. Ob slovesu je samo še rekel, da bo pobegnil nekam v Srbijo. Zasedujejo ga orožniške patrulje in ni dvoma, da bo podivjanec kmalu v rokah pravice.

Brzovlak ga je ubil

Ljubljana, 31. avg. — Blizu kemične tovarne v Mostah je v noči na ponedeljek prišlo do razburljive nesreče, ki je terjala življenje 34 letnega trgovskega potnika Alojza Tomažina, ki je po rodu iz Rašice pri Velikih Laščah, stanoval pa je nekje v Mostah. Malo po polnoči je prišel po cesti proti kemični tovarni in obstal pred železniškim prelazom, ki so mu bile zavornice spuščene. Nekaj časa je mirno čakal, a ker se mu je očitno zdelo, da vlaka še ne bo, je postal nestrpen. Tomažin je v hipu skočil čez zavornice s kolesom vred in stopil na progo. Prav tedaj pa je pridrvel brzovlak in lokomotiva je zgrabila njegovo kolo, udarec pa je pahnil Tomažina stran, da se je onesvestil. Ko je vlak odbrzel dalje, je čuvaj našel Tomažina ob progi. Imel je hude poškodbe na glavi, pa tudi po životu. Čuvaj je brž telefoniral na reševalno postajo, a reševalci so zaman hiteli na pomoč. Kmalu po prevozu v bolnišnico je Tomažin umrl.

Gorelo je

V občini Cirkovcih je nastal požar na gospodarskem poslopju posestnika Janeza Goričana v Pongercih, ki je poslopje uničil in povzročil škodo nad 20.000 Din. Gasilec iz Cirkovcev se je posrečilo, da so obvarovali ognja sosedne hiše.

Izginila sta

Iz Maribora poročajo, da je izginila neznanu kam 24 letna Štefanija Puconija in njen zaročenec Ivan Herman. Ker ju po dveh tednih ni nazaj, niti ni za njima nikakega sledu, sumijo, da sta morda šla v skupno smrt.

Gad med sadjem

Zagorje, 2. sept. — Posestnik Košir s Polšnika je pripeljal k tukajšnjemu zdravniku Grumu svojega 10 letnega sina Tončka, katerega je gad usekal v levo roko. Kakor je oče povedal, sta v nedeljo popoldne obirala v sadovniku hruške. Okrog 17. ure je opazil fant, ki je sadje pobiral, da je mimo švignil gad, obenem je pa že opazil krvavo ranico na roki. Namesto, da bi si na takoj odpeljal k zdravniku, se je oče najprej poslužil raznih hribovskih vrah. Ker pa je roka čedalje bolj otekala, se je proti

ŽELEZNIŠKA NESREČA
Šest oseb je prišlo ob življenje v nesreči, ki se je nedavno pripetila blizu Klondike, Mo., ko je neki tovorni vlak skočil s tira. Na 13 vozovih so bili kotli, napolnjeni z gasolinom, ki se je vnel, in sledil je strahovit požar.

Oglasi v Amerikanskem Slovencu imajo vedno uspeh.

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljkor in dnevoj po praznikih.

Izdaja in tiska: EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave: 1849. W. Cermak Rd., Chicago
Telefon: CANAL 5544

The first and the Oldest Slovene Newspaper in America.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Published by: EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office: 1849 W. Cermak Rd., Chicago
Phone: CANAL 5544

Naročnina:	Subscription:
Za celo leto \$5.00	For one year \$5.00
Za pol leta 2.50	For half a year 2.50
Za četr tleta 1.50	For three months 1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$6.00	For one year \$6.00
Za pol leta 3.00	For half a year 3.00
Za četr tleta 1.75	For three months 1.75
Posamezna številka 3c	Single copy 3c

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnjo številko v tednu je čas do četrta dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Med nami

Katoličani smo čestokrat podobni pacijentu, ki ve da je bolan, pa se brani zdravit. Prav zares. Dokazov je dovolj vse okrog nas in katoliški Slovenci nismo čisto nič izvzeti — če le ne, da to nas še bolj zadene, kakor nekatere druge narode.

Kako so prišli do upliva in moči v javnosti in politiki protiverski elementi svoj čas v Franciji, zadnje čase na Ruskem, na Španskem, v Mehiki in še marsikje drugje, je znano. Jačili so svoj tisk in s tiskovno propagando so mnogo dosegli, če ne največ, da so ljudi duhovno pripravili za svoje načrte.

Bolj učinkujočega sredstva, kakor je baš tisk za take zadeve ni na svetu. Nasprotniki baš to sredstvo visoko cenijo, ga krepijo in ojačujejo na vse načine.

Pa mi katoličani? Kaj mi storimo za to sredstvo? Bore malo.

Mi katoliški Slovenci se še posebno malo zanimamo za to. Žalostno je to — a resnično.

Naši verski nasprotniki so v tem oziru veliko bolj zavedni do svojega tiska, kakor mi. Kar je res bi bilo bedasto zakrivati. Poglejmo resnici v oči.

Pred par tedni je začel v Ameriki izhajati nov slovenski časopis po imenu "Napredek". Izdaja ga Svobodomiselna Podp. Zveza v Clevelandu. V eni svojih prvih števil je že izpovedal svoje smernice in načela, ki so kajpada svobodomiselna in obnem je udaril po "klerikalizmu", ki pomenja katoličanstvo. Ne bomo navajali vsebine dotičnega članka, toda omenjamo ga le, ker pokaže nadaljni časopis med nami, ki bo deloval na to, da naše ljudi zavede na protiverski teren.

Obnem takozvani "naprednjaki" v Clevelandu delujejo za ustanovitev napredne revije, ki ga bodo baje imenovali za "Cankarjev glasnik".

Tčasno imamo Slovenci v Ameriki pet dnevnikov, pet tednikov, tri mesečnike in med temi se še eden obeta. Če odbijemo dva nepristranska tednika, dobimo večino na nasprotni strani, kar kaže, da protiverski element med nami ima več zmisla za podpiranje svojega tiska, kakor pa mi katoličani. To ni preveč vesela slika in bi morali mi katoliški Slovenci na isto pogledati. Morda bi le spoznali, da v tem oziru z nami nekaj ni v redu.

Če bi šli pa stvari do dna, bi pa pronašli še žalostnejše dokaze, namreč, da velika večina tistih, ki podpira brezverski tisk in brezbarvni tisk, smo katoliški Slovenci ravno sami. Da, to je najžalostnejše dejstvo.

Pojdite po slovenskih katoliških domovih in videli boste na mizah brezverske časopise. Marsikje je tako in to katoliškim družinam prav gotovo ne dela nobene časti. In vendar je tako. Zakaj? Bog ve, mi ne.

Pa še več — ne samo to. Brezverski časopis leži na mizi, pa jih vprašaj za naročnino za katoliški list — tedaj je na enkrat vsepolno izgovorov. To je, pa to je, pa vse in nič. Vsak slepec pa lahko vidi, da za protiverski tisk je novac — za katoliški tisk ga pa ni. In to med takimi, ki pravijo, da so katoličani. Pa reši to zagonetko, če moreš?

In večkrat razumevanja za katoliški tisk ni celo tam — kjer bi ga človek najprvo pričakoval. In vendar po tolikih preizkušnjah, hudih krvavih preizkušnjah za katoličanstvo v pre mnogih krajih sveta še vedno katoličani ne moremo spregledati, kako velika je važnost katoliškega tiska. Sam sv. Oče je naglasil: "Katoliški časopis je najboljši asistent v vsaki fari." In ob drugi priliki zopet: "Katoliški tisk je stalni misijon za vsako župnijo." — In more kdo oporekati, da to ni resnica?!

Da, da, vse to vemo in še več, pa vendar smo tako trdi, tako mrzi za katoliški tisk. Otepamo se kakor bolnik zdravit, ki ve, da jih mora jemati, če hoče ozdraviti, pa se jih oteplje in jih nič rad ne sprejema. Tako je z nami.

Kaj pa če se bo to le enkrat maščevalo nad nami? Ali ne vidite kako razne radikalne miselnosti osvajajo ves svet? Ali mislite, da smo Slovenci kaka posebna izjema v tem oziru, da se nas taka bolezen ne more lotiti? Morda so tudi katoliški Mehikanci, katoliški Španci, verni Rusi in drugi svoj čas tako mislili. Pa kaj je prišlo? In zakaj je prišlo?

Dovolj je dokazov vse na okrog, kako potreba je velike opreznosti v tem oziru. Ljudje čitajo in uživajo tiskovno hrano prav tako, kakor živajo hrano za telo. A vprašanje je kakšno duhovno hrano uživajo. In s kakoršeno duhovno hrano se sitijo, taki pa so prej ali slej. Zato bi katoliški Slovenci morali zelo posvečati svojo pozornost za razširjenje katoliškega tiska. Katoličanu bi ne smelo biti vseeno, kak tisk zahaja v hiše njegovih sosedov in prijateljev. Tu je lahko vsak katoličan veliki misijonar s tem, da nagovarja svoje sosedo in prijatelje za katoliški tisk.

Bodimo čuječi! Ne pustimo, da zajame val take miselnosti tudi naše ljudi, kakor je zajel nesrečne druge nekda odlične katoliške dežele, kakor je Španija in druge razne države.

Protiverski tisk je naredil med nami že veliko škodo. Dela jo še naprej. V marsikaterem slovenskem srcu je že uničil vse one lepe večno veljavne nauke slovenskih očetov in mater, ki so šli iz roda v rod. Ali ni naša, dolžnost, da ta strup zaustavljamo? Ali ni pa tudi vsakega Slovenca, ki se še ima za katoličana sveta dolžnost, da temu delu pomaga s tem, da podpira katoliški tisk in istega razširja med svoje prijatelje in sosedo? Gotovo.

Vsak izmed nas je poklican da dela. Da je čuvar na svojem mestu in v svoji okolici. Katoliški Slovenci ne pozabite tega!

TRGATEV PRI SV. ŠTE-FANU

Chicago, Ill.

Oktober meseca so navadno možnarji ukali in viničarji vriskali. Letošnje leto pa je grozdje radi sonca in lepega vremena preje dozorelo, ga bo treba torej preje potrgati.

Trgatev bomo imeli v dvorani naše šole to nedeljo, 27. septembra. Prav prijazno vabimo vse rojake, da se teh židanih ur z nami vserni povesele.

Bo grozdja vseh sort, potice, pogač in tort, zauber fantje bodo prišli v vas, naše dečve bodo kuhale kofeta vsem za špas. Oče Bogolinov so pripravili najlepši sod, novega pokušal bo v nedeljo farmar in gospod. Pa te harmonke glas nam bo delal kratak čas, kdor jo slišat će, naj pride v vas...

Dobrodošli nam bodo tudi naši dragi sosedje iz Berwyna, Cicero, Elmhursta, Pulmana, Gosh. Tako lušno nam še ni bilo, kakor bo to nedeljo.

NOVICE IZ ZAPADA

Oregon City, Ore.

V našem mestu je vedno kaj novega. V preteklem letu, to je v času šolskih počitnic, se je zgradilo veliko novih šol. Po nekod so podrl stare in sezidali nove moderne. Tudi dve mestni hiši so postavili novi. V Oregon City so podrl staro mestno hišo in gradijo novo. Na West Linn, Oregon, so si sami postavili svojo mestno hišo. Obe poslopij sta si tako blizu skupaj, da je razdalja med njima komaj kakih 500 korakov; ena je na vzhodni strani Willmette reke, druga pa na zapadni strani reke. Obe poslopij bosta moderni, kakor je sedaj

na svetu vse moderno. V modernih časih pravijo, je tudi veliko denarja.

Pa tudi veselja nam ne zmanjka. Neprčakovano se je 22. avgusta poročil moj ljubljenski sin Anton Herbst, spoštovan od rojakov in drugih narodnosti. Trintrideset let je lezel v zakonski kurnik, navsezadnje je pa, skoro bi rekli, neopazno prišel tja. Vel, dragi sinko, naglost ni nikjer na mestu in počasi se je treba vsemu privaditi. Samo Bog daj ljubega zdravja, pa bo vse dobro. Za družico si je izbral Paulino Borovik, ki je poljske narodnosti. Oba sta strogo katoliška. Poročena sta bila v cerkvi sv. Janeza in ju je poročal Mons. Anthony Helebran v Oregon City, Oregon. Oba novoporočena, kakor tudi tovariši in tovarišica, so se najpoprej okrepčali z duhovno hrano pri angeljski mizi, potem se je šele na ženinem domu razvila svatovska pojedina, katero je oskrbela ženina mati in oče, oziroma njegov oče, saj sta se rada imela vsa leta in očem ga je, lahko rečem, rajne imel skoro kot lastne sinove, kateri so štirje. Ko je ženin dobil blagoslov od svoje mame, je stopil po blagoslov še k očmu. Ob tem prizoru so se obema orosile oči in mama je sama jokala. — Kako je hudo, ko pride do ločitve. Toliko let smo bili srečni skupaj, vedno nas je bilo po osem ali devet pri mizi, pa smo bili slezni in veseli in zadovoljni. Sedaj pa kar naenkrat enega manjka in ne moremo ga pozabiti. Toda, božja volja se naj zgodi, ne moremo zabraniti, naj se zgodi, kakor Bog hoče. Zahvalimo Boga, da nam je usoda zamolčal, ker če bi človek

naprej vedel kaj vse bo doživel na svoji življenjski poti proti večnosti, koliko več gorja bi bilo na svetu. Zato hvala mu in čast, ker je vse prav storil, kar je storil. — Kar se tiče ohčeti, upamo, da je bilo izvrstno v vseobčo zadovoljnost. Ljudstva je bilo udeležena skozi celi dan in zvečer, okrog 200 po številu, za kar se iskreno zahvaljujemo za njih darila novoporočencema, katera so jima poklonili. V resnici povedano, so dobili veliko daril, zlasti še ženin, kateremu so malo ne vsi naklonjeni. Razlegala se je vesela pesem, med katerimi je bila tudi tista; "Pred pa ne gremo dam, da se bo delal dan..." in res, šele jutranja zarja nas je razgnala. — Le to je bilo nekoliko hudo, ker je bila ženinova mati nekoliko bolehnna. — Zato sem pa dolžna da se vam drage prijateljice, jaz, Mrs. Planton, iz srca zahvalim, za skazano mi pomoč. Posebno hvalo sem dolžna Johani Herbet, Mrs. Polajnar, ki ste mi pekle potice, kejkje, meso in druge dobrote pripravljale, katere so bile potrebne. Hvala pa tudi tem, ki so kuhale in pripravljale jedi, kot so Agnes Polajnar, Doras Polajnar, Marie Sirees, kakor tudi Joseph in Albert Polajnar, ki ste bili natakariji. Prav lepa hvala vsem skupaj za velikodušno pomoč.

Vsem se prav iz srca zahvaljujemo za vse.

Mr. in Mrs. L. Planton z družino

KONCERT ADRIJE

Chicago, Ill.

Čez par tednov, v nedeljo 11. oktobra popoldne priredi zbor Adrija s sodelovanjem drugih zborov svoj jesenski koncert v šolski dvorani sv. Štefana. Začelo se bo ob pol štirih popoldne po chicaškem času. Zvečer bo pa ples; igral bo slovenski orkester Debevec, Foys & Co.

Koncert bo lep in zanimiv. Prijatelji slovenske pesmi od blizu in daleč, ne pozabite priti v dvorano sv. Štefana v nedeljo 11. oktobra popoldne. — V imenu Adrije

Ivan Račič.

NAROČNICA IZ MINNESOTE PIŠE

Gilbert, Minn.

Kaj me je danes vzpodbudilo da pišem v list? Nič drugega kot to, kar sem videla dne 4. septembra v Amerikanskem Slovenceu, namreč dopis iz Milwaukee, da bodo romali na sv. Goro, ali kakor tudi pravijo, na Holy Hill. Kar pri srcu sem bila radostna in rekla sem pri sebi: Blagor jim, ko jim je mogoče poromati. V duhu se z njimi pa tudi jaz udeležim romanja. — Škoda, da je ta božja pot še tako malo poznana med nami Slovenci. Jaz namreč sama nisem nikoli poprej slišala o tem. Slučaj je pa nanesel, da ko sem bila pred tremi meseci v Milwaukee, so mi dobri katoličani povedali, da imajo tam na tistem gričku do-

bro Mater Marijo, da naj se tudi jaz potrudim, kakor tudi moji spremljevalci, da gremo k Mariji na goro. Res smo šli in reči moram, da kaj takega še nisem videla svoj živ dan, četudi sem v starem kraju bila na mnogih božjih potah.. Nad vse lepo se mi je zdelo, ko sem videla ob poti na goro križev pot in vsaka postaja je tako živa slika trpljenja Gospodovega. Cerkev je pa nad vse krasna. Zato priporočam, da vsakdo, ki tam skozi potuje, naj se potruži in si ogleda to zares lepo Marijino svetišče in prav gotovo mu za trud ne bo žal nikoli. Jaz si samo to želim, da bi bila še enkrat toliko srečna, da bi mogla še poromati k Mariji na sv. Goro. Moja dva brata, ki tam živita, sta mi pokazala mnogo zanimivih reči, a najbolj se mi je vtisnila v spomin Marijina božja pot na Holy Hill.

Pri nas v Minnesoti je sedaj nekoliko drugače. Pred dnevi je prišel zaželjeni dež in je bil velik blagoslov za vse, da je vsaj pogasil strašni ogenj, ker človeška moč je bila preslaba v tej silni suši proti strašnemu elementu. Od suše smo namreč vsi strašno prizadeti. Gospodinja nimamo s čim bi napolnile steklenice, v katere smo včasih konzervirale razne pridelke, katere smo potem rabili pozimi. Zato bo letošnja zima hujša od katere druge, ker ne bomo imele da bi kaj prinesle iz hrane. Po prodajalnah je pa vse tako drago. Zaslužka ni, ker se tako zelo malo dela in še ti ki delajo, silno malo zaslužijo. Posebno težko je seveda tam, kjer so velike družine. Že sedaj težko izhajajo, kaj bo šele ko nastopi zima, ki je že, lahko rečemo, pred vrati.

NAROČNICA

Chicago, Ill.

IZ DOMOVINE.

Nesreča stare služkinje

V nedeljo 30. avgusta je med Zalcem in Sv. Petrom podrl neki avtomobilist 70 letno služkinjo Marjeto Vrzlak, uslužbeno pri postniku Wolfu v Sv. Petru v Savinjski dolini. Nesrečnica je zadobila pri padcu tako hude notranje poškodbe, da je tem podlegla v celjski bolnici.

Obsojen

Pred mariborskim senatom se je zagovarjal 34 letni delavec Franc Škafar, iz Odrancev, ki je še lani v oktobru, ko se je vozil s kolesom, zadel v Dol. Lakušu v gručo ženski in pri tem podrl na tla Heleno Vargo, pri čemer si je strla prano kost. Zaradi ležanja je nastopila pljučnica in je podlegla poškodbi. Škafar je bil obsojen na 2 meseca zapora, pogojno na 2 leti.

Star spomenik

Pri prezidavi hiše trgovca Kolbena v Celju so kakega pol metra globoko v temelju našli nagrobni spomenik iz tretjega stoletja po Kristusu, na katerem se bere, da ga je postavila žena Uršula svojemu najslajšemu soprogu. Kamen so spravili v muzej.

DOGODKI.

med Slovenci po Ameriki

Obiski

Iz Calumeta, Michigan, je nas obiskal te dni znani tamošnji ugledni rojak Mr. Jože Srebernak, slovenski gostilničar na Calumetu. Mudil se je predzadnji teden kot delegat na konvenciji JSKJ. v Clevelandu, Ohio. Med potjo je obiskal znanca in prijatelje v Detroitu, Chicagu in Milwaukee. Mr. Srebernak je kremenita dolenska korenina rodom iz Slatnika pri Novem mestu. — Iz Eveletha pa je nas obiskal rojak Mr. J. Seško, na potu v Kansas. Vsi so si ogledali naše prostore in tiskarno. Hvala za prijateljske obiske.

Kdor se zanima

za kampanjo demokratske stranke in bi rad o tem kakih pojasnil ali karkoli, se lahko obrne na slovenski oddelek demokratske stranke, katerega urad se nahaja na 139 North Clark Street, v Chicago, Illinois. Vsa pojasnila dobi vsakdo pisмено, če piše po ista na omenjeni urad, ali pa če se osebno zgleda v uradu. Stranka bo po možnosti skrbela tudi za govornike na političnih shodih. Istotako dobite lahko od slovenskega oddelka vso kampanjsko literaturo, kot strankin program ali platformo in drugo kampanjsko stvarino. Kjer imajo Slovenci organizirane svoje demokratske klube, naj pišejo po to in se jih bo po možnosti z vsem založilo. Naslov slovenskega oddelka je: Slovene Division of President Roosevelt National Campaign Committee, 139 No. Clark Street, Chicago, Illinois.

Himen

Chicago, Ill. — Mihael Brant je poročil Alice Nahtiga, Frank Cremonšnik je poročil Marijo Vanišnik, Vincenc Novak pa Ano Sinkovec. Dobro srečo.

Srebrna poroka

Chicago, Ill. — Srebrno obletnico ženitve sta praznovala v krogu svojih sorodnikov in prijateljev prekmurska rojaka iz Chicago Mr. in Mrs. John Lajnar. Čestitke.

Vesti iz Milwaukee

Milwaukee, Wis. — Na svojem domu leži že precej časa Mrs. Charles Srnčevnik, katero je pred kratkim ponovno zadel mrtvoud. — Devetnajstletna Ana Podlesek, se je močno pobila, ko je skočila z nekega drvečega avtomobila. Našel jo je neki pasant na West Wisconsin ave. nezavestno in polical ambulanco ter so jo odpeljali v bolnišnico. — Rojenice so se zglasile pri družini Martin Meh in jim pustile zalo hčerliko.

Sreča

Chicago, Ill. — Mrs. Carolina Pičman, rojakinja iz Chicago je zadelna na takomimovani "Bank night" sosednega teatra svote 700 dolarjev. Sreča tudi krog Slovencev hodi. To je že druga Slovenka zadnje dni, ki se veselila takega izrednega dobitka.

TARZAN IN OGNJENI BOGOVI

(120)

(Metropolitan Newspaper Service) Napisal: Edgar Rice Burroughs

SVOJI K SVOJIM!
Slovenska katoliška družina in slovenski trgovci in obrtniki, naročite svoje tiskovine vedno od slovenske tiskarne "Am. Slovenec"!

Stern Massedon, poglavar in vodja vseh južnih Cananitov je zapovedal, naj se vsi ujetniki takoj odpravijo v Iskandrov gaj, kjer se bodo vršile zelo važne ceremonije. — Iskandrov gaj je bil kraj, kamor bo stopil Iskander, kadar pride njegov čas, ko se bo povrnil na zemljo k svojemu ljudstvu.

Medtem, ko je Tarzan sedel brezskrbno v senči košatega drevesa in brezbržno opazoval pokrajino, ga je iz njegovih misli nenadoma nekaj zdrnilo. Lahke vetrice je prinesel do njegovih vajuhih nosnic do sedaj neznan duh in takoj je vedel, da se je bližini ljudstvo, katerega še ni videl.

S prirojeno mu radovednostjo je takoj vstal, pebrl svoje orožje, lok, pšice in sulice in se odpeljal proti smeri odkoder je prihajal nepoznan mu duh. Po svoji navadi je potoval po drevesih in kmalu je postajal duh močnejši, znamenite, da se je bližal naselbini dosejaj neznanih ljudi.

Kmalu je z visokega drevesa zagledal pred seboj naselje, dolgo vrsto sotorov, med katerimi se je gnetlo ljudstvo, katerega dosejaj ni videl. Med temi je na svoje začudenje opazil one, katere je bil rešil pred strašnim žarečim stebrom. Ker so bili v nevarnosti, jim je zaklical, naj se ničesar ne boje.

USODNA ŽENA

Ivan Slivnik.

"Ne sahib. Toda miss Romana stori mnogo dobrega, dasi čisto na tihem. Ni-če ne sme vedeti tega. A Kaluta vidi. Kaluta govori s služabnico, ki ji pravijo "stara Dora." Dora služi miss sahibi Romani že izza njenih otroških let in ve vse, kar se tiče miss-sahib Romane. In če govori služkinja o sahibi tako dobro, potem se ve, da je miss sahib Romana res blagega srca. Miss sahib Romana ima oči, iz katerih sijaje toplo sonce in greje človeku srce."

Viktor ga je smehljaše poslušal. "Tedaj danes miss sahibi Romani prvenstvo?"

"Da sahib. Za njo pride mladi sahib Janko. Tudi zanj govori kamen: dober je in nezmožen hlimbe. Takšna je tudi stara Dora in tisti sahib s sivimi lasmi, ki poseca miss-sahib v pisalni sobi ter prihaja iz tovarne."

"Aha, to je prokurist Hojar, kaj ne?" je vprašal Viktor.

Kaluta je pritrdil. Nato je razdelil svo služočad v poštene in nepoštene. Viktor je sklenil, da drugi dan sam preizkusi pri poslih pristanovo moč; mimogrede naj omenimo, da je kamen v vseh slučajih potr dil Kalutovo mnenje.

Samo o Beatrki in njeni materi se Kaluta ni izrazil.

Tedaj ga je Viktor naravnost vprašal o njiu dveh.

Kaluta je proseče pogledal gospodarja s svojimi zvestimi očmi. "Ali mora Kaluta govoriti o sahibah Beatrki in njeni materi?"

Viktor je trdno uprl svoje oči v njegovo. "Mora, ker je zvest služabnik in ker želi tako njegov gospodar."

Tedaj je Kaluta pretegnil svoja široka pleča ter rekel glasno in razločno: "Miss sahib Beatrika laže. Misses sahib laže. Sahib naj se varuje gadov s sinjimi očmi. Miss sahib Beatrika je izpraševala Kaluto o marsičem ter ponujala Kaluti denarja. Toda Kaluta molči in ne jemlje denarja od drugih ljudi. Sahib naj bo previden. Miss sahib Beatrika ni dobra."

Viktor je smehljaše položil roko na slugovo ramo. "Bodi brez skrbi, dobričina; nevarnost je minila. Tvoj kamen je dober, zanesti se hočem nanj tudi zaneprej. S tem, da si mi dal prstan, si mi storil nemara, velika uslugo. Odpira mi oči."

Kalutove oči so se razveselile. "Kaluta ljubi svojega sahiba in je pripravljen vse storiti zanj."

Viktor mu je pokimal. "Da, ti si zvesta duša. Vidiš tudi prstan pravi tako: kamen govori zate! In zdaj še nekaj Kaluta. Miss sahib Suzana mi je pisala. Prej ko je mogoče, se moram peljati k nji. Ti me boš spremljal. Odpraviva se te dni. Preden pojdeva, ti še naročim, kaj treba."

Kaluta je sklonil glavo. "Kaluta pojde s sahibom, kamorkoli ga povede."

Viktor je velel, naj mu pomaga pri razpravljanju; nato je legel. Preden je zaspal, je rekel smehljaše se sam pri sebi: "Poštena in resnicoljubna je predvsem miss sahib Romana s temnimi očmi. Ona ima tudi dobro srce."

In nehote je pomislil, da ima Romana Severjeva pri njem že tri zagovornike — Janko, Kaluta, — in čarobni prstan.

Ko se je Viktor Trtnik drugo jutro po-

poldne napravil za v tovarno in stopil iz svoje sobe, ga je Kaluta že čakal pred vrati.

"Ali je voz pripravljen, Kaluta?"

"Je, sahib," je odgovoril Indijec.

Viktor je odšel po dolgem mostovžu in po stopnicah; Kaluta mu je sledil. Spodaj, v veži, je Viktor v svoje začudenje zagle dal Beatrko, ki je sedela v naslonjaču. Tudi ona je bila oblečena za izprehod. Z veseljem smehljamem, kakor bi se razumelo samo po sebi, je vstala ter se mu obesila na komolec.

"Dalje časa si se oblačil, Viktor, kakor jaz. Že pet minut čakam nate tu spodaj."

Negotovo jo je pogledal. Videla sta se bila danes samo pri obedu, a tam je bila Beatrika vesela in dobre volje, kakor da se ni zgodilo snoči nič posebnega. Tudi on ni pokazal z ničemer, da še misli na mučni dogodek.

"Name čakaš?" je vprašal. "Ali česa želiš od mene?"

Zasmejala se je z dozdevno brezskrbnostjo. "Kako, ljubi Viktor! Saj se peljeva vendar skupaj v tovarno!"

Viktorjev obraz ni izdal, da mu je spremstvo neprijetno; svojega začudenja pa vendar ni mogel skriti.

"Ti hočeš z menoj v tovarno?"

Nasmehnila se je nagajivo. "Seveda!"

"Snoči si vendar rekla, da je zrak v tovarni neznošen."

"Da, zrak je strašen. Ali vendar me je prišlo, da bi se peljala spet enkrat tja in ogledala naprave. V tvoji družbi mi bo do gotovo zanimivejše."

Viktor je zatajil svoje nemilo presenečenje. Obrnil se je h Kaluti-Baju. "Odpri vrata, Kaluta, da more miss sahib na voz."

To reki je odvedel Beatrko k avtomobilu. Vljudno ji je pomagal, da je vstopila in velel nato Indijcu, naj sede zraven soferja. Sam je obstal pri odprtih vratih, gledaje po cesti.

"Zakaj ne vstopiš, Viktor," je vprašala Beatrika, čudeč se njegovemu obotavljanju.

Viktor je pogledal na uro. "Še minutico moraš potrpeti."

"Česa čakaš?" je dejala ona.

"Janka. Vsak trenutek mora biti tu."

Ta odgovor je očitno razočaral Beatrko. Zanašala se je, da se popelje z Viktorjem sama. Jezilo jo je že to, da pojde tudi "nadležni Indijec", ki je venomer tako nepremično strmél vanjo s svojimi temnimi očmi. In zdaj se je obetal še Janko po vrhu!

"Janka? Mar se pelje tudi on?" je vprašala.

"Da."

"Saj ima vendar šolo, kolikor vem."

"Samo do treh. Takoj mora priti. Zgovorila sva se."

"Tak sedi vendar tačas. Kdo ve, ali bo Janko točen. Lahko se pripelje za nama s kolesom."

"Obljubil sem mu, da ga počakam — glej, pravkar je zavlil okrog vogla."

(Dalje)

ŠIRITE AMER. SLOVENCA

RAZNE KNJIGE

ki se dobe v zalogi knjigarn Amer. Slovenec: VERSEKE IN NABOŽNE KNJIGE

BERILA IN EVANGELIJI, za nedelje, praznike in imenitnejše godove celega leta	60c
BREZ VERE. Devet govorov o neverji. Dr. M. Opeka	35c
DUHOVNE VAJE, za duhovnike. Urb. Nežmah	1.00
JAGNJE BOŽJE. 12 govorov o daritvi sv. maše. Dr. M. Opeka	60c
JEDRO KATOL. NAUKA. And. Einspieler	95c
JERUZALEMSKI ROMAR. Dr. F. Lampe	30c
KAM? Fantom in dekletom spisal Dr. F. Lampe	95c
KATHEZE ZA PRVENCE	35c
KNJIGA O MARIJI. Spomin na prvi slov. Marijin kongres v Ljubljani l. 1924	1.75
KRALJ VEKOV. 10 govorov o Bogu. Dr. M. Opeka	75c
KRISTUSOVO ŽIVLJENJE IN SMRT. 1. in 2. del meh. vezava. St. Kocijančič. Vsak del po	75c
KRIZANA USMILJENOST ali življenje sv. Elizabete. Dr. A. Stele	1.00
KRŠČANSKI NAUK ZA PRVENCE	35c
KRŠČANSKO KATOLIŠKO NRAVOSLOVJE. F. Kosce	75c
LEGENGE, o sv. Francišku in druge. Ks. Meško	75c
LURŠKI ČUDEŽI. Francosko spisal H. Lasser	75c
MALA CVETKA MARIJINA. D. M. Brumat	1.25
MLADENICEM. 1. zvezek Obramba vere. Dr. A. B. Jeglič	45c
MESTO NA GORI. 14 govorov o cerkvi. Dr. M. Opeka	1.25
MOST V ŽIVLJENJE. And. Cadež	75c
O KRŠČANSKI VZGOJI MLADINE. Okrožnica sv. očeta Pija XI.	35c
OB SKRIVNIH VIRIH. Dr. Jos. Jeraj. Pouk za življenje	60c
OD BLAGOSLOVIL	75c
O DVEH GREHIV. Trinajst govorov za moralo. Dr. Mib. Opeka	60c
PAMET IN VERA. J. M. Seigerschmid. Slovenske mu narodu v potrdilo njegove vere	25c
PASTIRSKI LISTIL. Ant. Mart. Slomšek	25c
PETER BARBARIČ, vzoren hrvatski mladenič, vzor mladimcem slovenskim. P. A. Puntingam. S. J.	95c
PODRBNI NACRT ZA POUČEVANJE VERONAUKA na ljud. solah. A. Cadež	25c
POTA MARIJINA. Kratka sola lepega življenja za družbenice. Dr. Miroslav Brumat	75c
PREMIŠLJEVANJE O BOŽJEM SRCU JEZUSOVEM	60c
PREMIŠLJEVANJE O ŽIVLJENJU NAŠEGA GOSPODA JEZUSA KRISTUSA za vse dneve celega l. 1. del	1.00
PRIDIGE. Mart. Avšič	1.00
PRILIKE PATRA BONAVENTURA v pojasnjevanje raznih verskih in nravnih krščanskih resnic	35c
PRI NAJBOLJŠEM PRIJATELJU. Franc Bernik	1.00
RAZLAGANJE CERKVENEGA LETA ali slovenski Gofine. Msgr. Val. Podgorc	1.50
SESTRA BENIGNA KONSOLATA FERRENO. Nje življenjske pesmi	50c
SIRAHOVE BUKVE	1.00
SONCE IN SENCA. Dr. A. Tominec	1.00
SV. CIRIL IN METOD. A. Mart. Slomšek	50c
SPOLNUJ ZAPOVEDI. Fr. Bernik. 1. in 2. knjiga. Vsaka po	50c
SVETI KRIZEV POT sv. Leonarda Porto-Mavriškega	15c
SV. TOMAŽ AKVINSKI. Dr. Angelicus. Življenjske UMETNOST V BODOCASTNI SLUŽBI. J. Flis	1.00
VEČERI OB LEMANU. Prof. M. Moravski S. J.	65c
VODNIK MARIJANSKI. Navodilo za vodstvo Marijine družbe	75c
IZ LUČI IN TEME. E. Gangl	50c
VSTAJENJE DUŠE. 25 govorov za prerod. Dr. M. Opeka	1.00
VZORNIKI PRVEGA SV. OBHAJILA. And. Kržič	1.00
ZA RESNICO. 18 obrambnih govorov. Dr. M. Opeka	50c
ZGODBE SV. PISMA. Dr. Jan. Ev. Krek. 1. in 2. del. Vezane v papirnate trde platnice, vsak del po	4.00
Fino vezane v usnje, vsak del po	3.75
ŽENINOM IN NEVESTAM. Dr. A. B. Jeglič	25c
ŽIVLJENJE SVETNIKOV IN SVETNIC. Matija Torkar. 1. in 2. del. Vsak del po	2.50

PESMI IN POEZIJE

BRSTJE IZ VRTA SLOVENSKEGA PESNIŠTVA. Dr. Jos. Lovrencič	50c
CVETJE NA POTI ŽIVLJENJA. M. Elizabeta O. S. Urs.	1.00
ČRNA GORA. Pripovedna pesem	25c
GORSKE PRAVLJICE. Jože Lovrencič	40c
GORSKI VENEK vladike črnogorskega Petra II. Petroviča-Njegoša	50c
HOMERJEVA ILIADA. I. — VI. spev in VII. — XII. spev. Vsak	50c
IZBRANE PESMI. Ant. Funtek	50c
IZ MOJE CELICE. M. Elizabeta O. S. Urs.	1.00
JEVENJIG ONJEGIN. A. S. Puškin, Roman v verzih	50c
JOB IN PSALM 118. S. Gregorčič	1.00
KOBZAR. Izbrane pesmi Tar. Ševčenka	1.00
KORENITIM KRITIKOM LJUBSKIM. J. T. Turkuš	25c
KITICA MOJIH. B. Maister	75c
PESMARICA. Zbirka narod. pesmi	50c
PESMI. Jos. Cimperman	75c
PESMI. J. T. Turkuš	25c
PESMI V NEDELJE CELEGA LETA. L. Dolinar	50c
POEZIJE. Frank Levstik	1.00
POEZIJE. S. Gregorčič. 1. del	75c
IV. del	1.00
POEZIJE. Zamejski	50c
PSALMI. Iv. Vesel	75c
RIMSKI VERZI. Dr. Mib. Opeka	50c
SLOVENSKE BALADE IN ROMANCE. C. Golar	75c
SLOVENSKE LEGENDE. A. Medved	50c
SLUTNJE. Iv. Albrecht	35c
STRUNAM SLOVO. B. Miran (J. Stritar)	40c
ŠOTOR MIRU. Silv. Sardenko	75c
VALENTIN VODNIK, svojemu narodu	15c
ZLATOROG. Planinska pravljica, R. Baumbach	50c

RAZNE KNJIGE

KATOLIŠKI SHOD V LJUBLJANI l. 1923	1.00
KOLENDAR Družbe sv. Mohorja, za l. 1921	20c
LETOPIS LJUBLJANSKE ŠKOFIJE, za l. 1924	50c
NOVA VELIKA, arabska sanjska knjiga. Ilustrovana s slikami	2.00
Brez slik	1.00
MALA SANJSKA KNJIGA	45c
III. SLOV. KATOL. SHOD V LJUBLJANI l. 1906	35c
ZGODOVINA ŽUPNIJE ŠENT RUPERT na Dolenskem	1.25
ZEL IN PLEVEL. Slovar naravnega zdravilstva. F. Magister	2.00

Pri naročilih priložite potrebno svoto v gotovini ali Money Odru in pošlite na

Knjigarna

AMERIKANSKI SLOVENEK

1849 West Cermak Rd., Chicago, Illinois

PISANO POLJE

J. M. Trunk

Ponovno in ponovno.

Popolnoma naravno je, ako g. Molek "ponovno in ponovno" zagovarja svoje stališče in svoje naziranje, ko se je malo postavil pokoncu in ga malo štokne zdaj ta, zdaj oni. Postavi nekako neko geslo, ki se glasi: "Ponovno in ponovno je treba poudariti: Napredna izobrazba je edini izhod za preprosto delavsko in famarso mase iz velike ječe sužnosti in trpljenja." Ječa je huda, ječa sužnosti še hujša, trpljenje, prav vsako trpljenje, najhujše. Kdo bi ne želel iznebiti se vsega tega. Kdo bi se upal trditi, da ni vrolo dobro delo, ako kdo sebe in druge skuša in se prizadeva rešiti vsega tega in še več drugega zla? Meritorično lahko trdim, da bi šlo le za to, ker Molekov korak in razno štokanje v njega je postranska, enodnevn prikazen, ki preide, in vse bo zopet po starem. Ostal bo toraj nekako pri smernici zgorajšnjega gesla. Kratko bi lahko rekel, da gre za par besed: ignoranca je cokla.

Le dve besedi sta, ampak izpeljava pa nikakor ni tako kratka, o čemur pričajo ponovni in precej dolgi članki. Socialna vprašanja so pač vprašanja o življenju, in taka vprašanja se ne rešujejo s kako kratko trditvijo ali s par besedami.

Meni gre v prvi vrsti za našo katoliško stališče, in vsaj jaz sem popolnoma prepričan, da gre tudi za pravo, objektivno resnično stališče, in le pri tem pridem z g. Molekom navskriž. Ako bi šlo za objektivno neovrgljivo ignoranco, bi med nami ne moglo biti nobene nege nasprotja, ker ignoranca je ignoranca in nobene prave ignoranca ne bo zagovarjal prav noben razsoden človek.

Kvečemu bi bilo možno, in v praktičnem življenju je tudi tako, kako milejše ali bolj ostro naziranje o objektivno obstoječi ignoranci. Ignoranca je n. pr., ako kdo nima pravičnega naziranja o sončnem mrku, kakršen je bil viden nedavno od tega v Sibiriji. G. Molek je zavzel pri tem hudo ostro stališče in naziranje in močno pohvalil Sovjete, ki so menda s posebno propagando

padali to sončno — mrkno ignoranco. No, prav, prav, ampak vsaj jaz bi odmeril nekaj prostora tudi precej dobri folkloristiki, ako n. pr. naši Indijanci mislijo, da se pri kakem sončnem mrku pesi stepajo in zgrizejo. Razume se pa, da bi tudi Indijancem ko bi nanesla prilika, pojasnil pravo in dejansko stališče, in skušal pregnati — ignoranco. In tako lahko v tisočeri slučajih. Za to ne gre, gre zgolj za ignoranco kot tako. Pri resnični in objektivni ignoranci smo skupaj, in zopet prav tu, pri "ignoranci" prihajamo na razpotje, tréimo drug ob drugega, se prikaže nasprotje. Kako to?

G. Molek zapiše: "Odkar se je človeštvo v svojem najprimitivnejšem in mizernem položju ločilo od živalskega sveta... "Ne gre za izraz "primitivno," "mizerno"...gre za izraz "živalskega sveta." G. Molek smatra potemtakem, da je človek prišel iz živalskega sveta. To bi bila, po Molekovo — resnica, kdor bi tega ne vedel ali ne hotel priznati in ne priznal, bi bil — ignorant, bi živel v ignoranci, in to bi bila tista predrta cokla vsakega napredka in vsaj eden izmed vzrokov ječe in sužnosti in trpljenja. Še bolj jasno se pokaže izraz "ignoranca," ko g. Molek trdi: "Predvsem pa ta masa trpi na praznovrju, ki ubija odporno silo posameznika, otopi mu možgane in svobodno razmišljanje ter ga pretvori v go-lorodje v rokah največjih sleparjev pod solncem."

(Konec prihodnjic)

PADALO REŠUJE ŽIVLJENJA

V Angliji je izšla statistika, ki prav, da se je na njenem ozemlju rešilo 145 oseb s padali. To je rezultat predpisa z l. 1926, ki določa, da mora biti vsako letalo za primer nesreče opremljeno z rešilnimi padali za potnike. V Zedinjenih državah je število rešencev te vrste še večje, znaša namreč 843 oseb. Američani so celo ustanovili društvo rešenih po padalih. Ta klub šteje zdaj nad 800 članov.

Vsaj en dopis na teden, naj bo geslo vsake naselbine.

NAROČILA ZA STENSKI KOLENDAR SPREJEMAMO

DO 1. NOVEMBRA 1936.

Razveselite zopet Vaše drage domače v starem kraju s stenskim koledarjem "Amer. Slovenca" za leto 1937.

Znano je, da so v starem kraju zelo veseli stenskih koledarjev "Am. Slovenca" vsako leto. Tam v taki obliki stenskih koledarjev ne izdajajo, zato ga imajo še toliko rajši. Vsako leto ameriški Slovenci naroče veliko število naših koledarjev svojem v stari kraj in vsako leto se jim oni iz stare domovine zahvaljujejo zanj.

Napravite jim to veselje zopet letos!

Da bo mogoče ustreči vsem, ki bi koledar v stari kraj radi naročili, istega oglasimo že v naprej in jih bomo tiskali v ta namen le toliko več, kolikor bomo v ta namen sprejeli naročil.

Naročila sprejemamo samo DO 1. NOVEMBRA 1936 in se na poznejša naročila ne bomo mogli ozirati. Zato kdor hoče, da s svojim naročilom ne bo prepozen, naj stenski koledar za stari kraj gotovo naroči do 1. novembra. Takoj na to bo šel koledar v tisk in naročil ne bo mogoče sprejemati več.

Koledar stane s poštnino vred 20 centov

kar lahko pošljete v znakah ali gotovini na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 W. Cermak Road, Chicago, Illinois

TISKOVINE

vse vrste za društva, organizacije in posameznike izdeluje točno in lično naša tiskarna. — Prestavljamo iz slovenščine na angleško in obratno. Cene zmerne.

Tiskarna Amerikanski Slovenec

1849 WEST CERMAK ROAD, : : CHICAGO, ILLINOIS